

»Bog me je stvorio, da me osudi!« (86, 187, 3, sve skupa prilično neuvjerljivo i načinom izgleda kao izmotavanje); »Moždani izlučuju misao!« (123, u objeaciji se veli da moždani prema Vogtu izlučuju misao, a u odgovoru se neprestano odvrća, da je netočno, da izlučuju dušu;... Bilo bi još toga, na što bi valjalo upozoriti, ali ne ćemo duljiti. Jezik je obćenito dobar i liep, osim nekih pišćevih zasebnosti, vjerojatno provincializama: »Bog... ne može biti, a da se ne misli za svijet« (izraz, koji se često opetuje!); »Tko sve vjeruje, biva sumnjiv, da je budala« i t. d. Literatura je uglavnom strana, i velika je šteta, što su od domaćih, bilo kraćih, bilo duljih stvari, navedena tek nekoliko vrlo malobrojna djela. To bi u sliedećem izdanju trebalo svakako popuniti. Abstrahirajući od ovih nedostataka, knjiga će koristno poslužiti onima, kojima je namijenjena. Iza nje će sliediti, kako pisac u Predgovoru obećava, još dva daljnja svezka.

Dr. Đ. Gračanin

Raoul Plus D. I.: Život s Bogom. Preveo Stjepan Bäuerlein, Zagreb. Izdanje »Vrelo života« za 1942. knjiga deveta, str. 151. male osmine. Ciena 50.— Kuna; uvezano u celo platno 90.— Kuna.

Prvo Plusovo djelo, koje se pojavilo na hrvatskom jeziku — »Moja svagdanja molitva« — svrnulo je na sebe veliku pažnju. Posebno među svećenstvom, kome je bilo namijenjeno. Živi i praktični Plusov način, kratkoća i incizivnost njegovih rečenica i primjera imali su u sebi sve, što je trebalo, da ga naša publika zavoli. Ovo novo, kraće, Plusovo djelo, namijenjeno i laicima i svećenicima, ima iste odlike, mada je pisano sasvim drugim načinom. To su kratke, prividno nabacane, a ipak misaono svrstane misli o Božjoj prisutnosti u nama. Bog živi u nama, veli se u predgovoru i njega ne smijemo mimoilaziti, »jer ako mimo njega prođemo, mimoišli smo sami sebe — ali zauviek«. Da nas nauči živjeti i saživljati se s tom kapitalnom činjenicom našeg života, pisac nam pruža kratke, snažne misli. Upravo onakve, kakve odgovaraju potrebama današnjeg raztrganog i nemirnog vremena. Jedna je misao dovoljna, da čovjek od nje čitav dan živi. Prievod je, kako je to u ovakvoj vrsti književnosti shvatljivo, tu i tamo slobodniji. Ali jezik je izvrstan. Papir također.

Raoul Plus D. I.: Pred životom. Preveo Josip Vincens, Zagreb. Treće izvanredno izdanje »Vrelo života« za 1943.—1944. str. 186, male osmine. Ciena 120.— Kuna, uvezano u poluplatno 180.— Kuna.

Ovaj se svezak, — namijenjen pretežno mužkoj omladini — (s podnaslovom »Mladić pred životom«), oblikom sasvim približuje svećeničkim razmatranjima »Moja svagdanja molitva«. Sav u primjerima i odabranim mislima, njegovih 117 kratkih poglavlja sačinjava građu za isto toliko zgodnih razmatranja ili propovjedi. Građivo je svrstano pod sedam glavnih odsjeka: I. Veličina krštenja, II. Snaga duše, III. Potrebne kreposti, IV. Staležke dužnosti, V. Apostolat, VI. Moja budućnost, VII. Svetkovine i pobožnosti. Ovi obći naslovi ne vele dakako ništa u poredbi s naslovima pojedinih poglavlja odnosno točaka i njihovim sadržajem, na kog nam se ovdje nije moguće podrobnije osyrtati. To je nešto poput Tothova Karaktera, ali je neposrednije usmjereno praktičnom provođenju u životu. Naša mladež, a i odrasli dobivaju s ovom knjigom djelo neprocjenjive vrijednosti.

S. P.

Dr. Dragutin Nežić, Duc in altum! Svećenička razmišljanja. Požega, 1942. str. 157, in 8°. Ciena 80.— Kuna.

Pisac nam u ovoj knjizi daje niz svojih nagovora, što ih je nekoć — od 1939. do 1941. — održao kao duhovnik u Zavodu sv. Jeronima u Rimu. Tamo su oni nastali, pa nose na sebi i trag mira Vječnoga Grada. Bez fraziranja, bez kakve osobite težnje za davanjem nečega novoga, auctor u dva glavna odsjeka — Ciljevi i putovi i Život i ra-

dosti — obrađuje nekoliko teme, koje ne mogu ne zanimati svećenika. To su: Ideali i žrtve, Upoznaj sebe i uposlj volju, Molitva i razmatranje, Gospodin moj, Bog moj i sve moje, Fiat voluntas Tua! Apologija odricanja i svladavanja, zatim u drugom dielu: Život milosti, Sveta Misa — Božić, Crucifixus etiam pro nobis, Traktat o ljubavi, Pobožnost Majci Božjoj, O svećeničkoj radosti i veselju. U zaglavlju su još dvije teme: Ispitivanje savjesti na koncu godine i Zadnji poticaj. »Duc in altum!«, kao vrlo široka denominacija stvari liepo obuhvaća sve ove konferencije, ali se vidi, da bi ih mogao obuhvatiti i još mnogo više i to je možda jedan nedostatak, što ih ne obuhvaća. Poželjna bi bila tu i tamo jednostavnija stilizacija i čišći jezik. Malo je poteško i uz »veću napetost uma«, koju pisac na početku (str. 6.) preporuča, slijediti rečenice kao što su ove: »Ako li je dakle bogatstvo duševnog života u tome, što predmetom moga duševnog zbivanja ne mogu biti sve postojeće istine i bića, mogu li odatle izključiti vrhovna bića i primarne istine, a da se time ne odreknem najuzvišenijih faza moga duševnog zbivanja?« (20, 21). Ili ovo: »To jest, najniži stupanj (...) znanja Božjega i sile Božje, ista negacija mudrosti ili jakosti u Bogu, sv. Pavao, bilo bi još nešto daleko više od najvećeg stupnja ljudske mudrosti i snage.« (66). Smetaju izrazi: »zafarbavanje«, »prevućeni krečom vjerovanja«, a i malo suviše namješteno izgleda reći: »Anđeoski kor po prvi put izvodi melodiju s libretom: »Gloria in excelsis...« Ali to su detalji, koji ne diraju u sve ono korisno i liepo, što se u knjizi nalazi. A toga ima toliko, da je pojedince nemoguće nabrojiti. Tkogod će možda reći, da su sve to više manje loci communes, stvari i suviše poznate i preveć stereotipnim načinom obrađene. Ipak, tko pomno knjigu čita, vidjet će da tu ima sasna finih, osobnih primjedaba piščevih, koje makar da se pozivaju na druge aukture, pokazuju vlastito reflektiranje o stvarima. Iztaći je na koncu, da se vrlo ugodno doimlje u završnom poglavlju (»Zadnji poticaji«) pluralni oblik, kojim se pisac stapa s čitateljima: »Svu brigu moramo ulagati u to, da budemo...« »Nemojmo« i t. d., te da bi čitava njga davala vjerojatno puno topliji dojam, da nema didaktičnog tona, i da se od početka i kroz sve stranice osjeća, da nam onaj, koji govori, kaže: *σύνδουλός σου εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου.* (Ap. 19, 10).

Dr. Đ. G.

Joso Felicinović. Izgradimo našu Hrvatsku (I.) str. 274, Izgradimo socijalnu Hrvatsku (II), str. 227, in 80. Križarski Priručnici br. 4. i 5. Preko, ciena 35.— i 60.— Kuna.

Izvrstni konferencier don Joso Felicinović daje u ovim dvjema knjigama niz razprava, upravo gotovih predavanja o najvažnijim problemima sadašnjice. Prvi dio nosi podnaslov »Krist i radništvo« i govori o slijedećim temama: Rad prije Krista, Pogansko robstvo obnovljeno od SSSR, Isus Krist i rad, Crkva i radništvo u prvim vjekovima, u srednjem vijeku, u sadašnjosti. Za klasni mir, Za obnovu društvenog poredka, Korporativizam Pija XI. Zadnje socialne enciklike, Ketteler, Manning. — Drugi dio s podnaslovom »Kršćanstvo i društveni život«, iza članka »Križarstvo i obrana od komunizma«, razpravlja sukcesivno o odnošaju kršćanstva prema obitelji, ženi, djetetu, siromaštvu, bogatstvu, pravu vlasništva i civilnoj vlasti. Svi su ovi članci pisani živo, neobično fluidnim i laganim stilom, zanimljivo su dokumentirani, popraćeni prikladnim primjerima, doktrinarno oslonjeni na papinske enciklike i solidnu teološku nauku a uvijek s praktičnim ciljem pred očima: pružiti što dotjeraniju građu za predavanje križarskom radniku, đaku, duhovniku. Ima tu obilje misli i tema, koje će sretan predavač znati izkoristiti i prema potrebi proširiti, skratiti ili kombinirati jedne s drugima. Navedena je iza svakoga predavanja i literatura, većinom ona, koja je piscu bila na dohvat. U obilju iznešenih činjenica, brojki i t. d. podkrala se po koja pogrješka. Bit će tako sigurno pogrješka ona tvrdnja, da je prirast pućanstva u SSSR pao od 40% na 17%, jer i prirast (a ta brojka vodi računa i o pomoru) od 17% strahovito je velik. Ima i ponešto